

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
НАУЧНИ ИНСТИТУТ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО „НОВИ САД“

**XXV СИМПОЗИЈУМ
ЕПИЗООТИОЛОГА И ЕПИДЕМИОЛОГА
(XXV Епизоотиолошки дани)**

**XXV SYMPOSIUM OF EPIZOOTIOLOGIST
AND EPIDEMIOLOGIST**

**ЗБОРНИК
КРАТКИХ САДРЖАЈА
- BOOK OF ABSTRACTS -**

Туристичко насеље "РИБАРСКО ОСТРВО" – Нови Сад
24 - 26. април 2023. год.

Издавач / Publisher

Српско ветеринарско друштво / Serbian Veterinary Society
Секција за зоонозе / Section for Zoonoses
Београд / Belgrade

за Издавача / for the Publisher

Проф др Милорад Мириловић

Главни и одговорни уредник / Editor in Chief

Др Тамаш Петровић, научни саветник

Технички уредник / Technical Editor

Др Тамаш Петровић, научни саветник

Штампа / Printed

SAGITTARIUS D.O.O. Суботица

Година издања / Year: 2023

Тираж / Copies: 250 примерака

ISBN-978-86-83115-48-8

ОРГАНИЗАТОРИ / ORGANISERS

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ СВД
НАУЧНИ ИНСТИТУТ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО „НОВИ САД“

СУОРГАНИЗАТОРИ и ПОКРОВИТЕЉИ / CO-ORGANISERS

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ
ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР / GENERAL SPONSOR

ВЕТЕРИНАРСКИ ЗАВОД СУБОТИЦА д.о.о. а *LABIANA Company*

СПОНЗОРИ / SPONSORS

ALFA GENETICS d.o.o.; EKOSAN d.o.o.; VIVOGEN d.o.o.; NOACK & Co South East d.o.o.;
VETERINARY SUPPLY INTERNATIONAL d.o.o.; PROMEDIA d.o.o.; ALFAMED d.o.o.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР / ORGANIZING COMMITTEE

Председник: др Тамаш Петровић, научни саветник
Секретари: проф. др Милорад Мириловић и др Сава Лазић, научни саветник
Технички секретар: Катарина Вуловић, др вет и доц др Бранислав Вејновић

ПРОГРАМСКИ И НАУЧНИ ОДБОР / SCIENTIFIC COMMITTEE

Тамаш Петровић, Милош Петровић, Бобан Ђурић, Сава Лазић, Милорад Мириловић, Саша Остојић, Владимир Полачек, Татјана Лабус, Будимир Плавшић, Драго Недић, Јасна Проданов Радуловић, Ненад Јовановић, Тамара Илић, Иван Павловић, Сања Алексић Ковачевић, Дарко Маринковић, Биљана Ђурђевић, Зоран Дебељак, Миланко Шеклер, Дејан Видановић, Славонка Стокић Николић, Весна Милићевић, Диана Лупуловић, Милена Живојиновић, Бранислав Курељушић, Радимир Ратајац, Далибор Тодоровић, Владимир Радосављевић, Дејан Бугарски, Љубиша Вељовић, Марко Кировски, Драган Мишо Колар Димитријевић, Владимир Петровић, Снежана Медић, Славица Марис, Нина Родић Вукмир, Иван Топлак, Дејан Лаушевић.

СЕКРЕТАРИЈАТ / SECRETARIAT

Милош Петровић, Бобан Ђурић, Соња Радојичић, Александар Томић, Синиша Филиповић, Ђорђе Јанку, Миролуб Дачић, Слободан Станојевић, Слободан Максимовић, Иван Добросављевић, Милена Живојиновић, Зоран Раичевић, Александар Живуљ, Милијана Нешковић, Братислав Кисин, Владимир Полачек, Татјана Лабус, Јелица Узелац, Саша Остојић, Александра Николић, Новалина Митровић, Дејан Лаушевић, Драго Недић, Владимир Петровић, Верица Јовановић, Иван Станчић, Сава Лазић, Добрила Јакић-Димић, Мишо Коларевић, Милица Лазић, Никола Милутиновић, Зоран Рашић, Мирјана Лудошки, Ласло Матковић, Петар Миловић, Дарко Бошњак, Раде Дошеновић.

СВЕСТ ВЛАСНИКА О ИНТЕСТИНАЛНИМ ПАРАЗИТИМА ПАСА У ОДНОСУ НА КОНЦЕПТ „ЈЕДНО ЗДРАВЉЕ“

Марко Ристић^{1*}, Александар Вишњић^{2,3}, Катарина Ненадовић⁴, Тамара Илић⁵

¹ Универзитет у Нишу, Пољопривредни факултет Крушевац, Катедра за сточарство и ветерину,
Крушевац, Србија

² Универзитет у Нишу, Медицински факултет Ниш, Катедра за социјалну медицину, Ниш, Србија

³ Институт за јавно здравље Ниш, Ниш, Србија

⁴ Универзитет у Београду, Факултет ветеринарске медицине, Катедра за зоохигијену, Београд, Србија

⁵ Универзитет у Београду, Факултет ветеринарске медицине, Катедра за паразитологију, Београд, Србија

* Аутор за кореспонденцију: markoristicnis@yahoo.com

Кратак садржај

Јавне површине контаминирани геохелминтима из фецеса паса представљају ризик за здравље људи, посебно у градовима где паркови, дечија игралишта и базенчићи за песак могу бити извор пероралне или перкутане инфекције за човека. Иако имају изузетан клинички и епидемиолошки значај, важност ових патогена је од стране доктора ветеринарске медицине, лекара и шире јавности, веома често сведена на минимум. Циљ истраживања је да се на основу резултата из 2020. године о степену контаминације земљишта и песка зоонозним паразитима из фецеса паса на јавним површинама града Ниша и релевантних података добијених анкетањем људи који живе са псима и људи који често проводе време у парковима града Ниша (у којима бораве власнички пси и пси луталице), изради предлог здравствено - васпитних мера за драстично смањење контаминације јавних површина и ризика за обољевање људи, нарочито деце. Утврђено је да већина власника паса посвећује одговарајућу пажњу свом псу и има надзор над њим (96%), док 50% власника остварује близак однос са својим љубимцем, делећи животни простор. Укупно 80% власника је не едуковано у погледу начина/могућности инфицирања паса и њихове улоге у даљој трансмисији паразита и у 62-90% случајева не спроводе планску дехелминтизацију паса, а 46% анкетираних особа размењује информације о паразитима паса са другим власницима. Без обзира на степен образовања и посвећеност свом љубимцу, свест власника о обољењима паразитске етиологије и даље је на минимуму, због незнања које је последица неинформисаности. Пошто јавне површине у Нишу представљају изворе зоонозних паразита, од значаја је свеобухватно сагледавање овог јавноздравственог проблема кроз превенцију, контролу и надзор трансмисије паразита у животној средини, едукацију становништва и свих сегмената медицинске и ветеринарске струке. Повећање знања кроз Предлог здравствено васпитног програма мера, уз позитивну мотивацију, смањило би ризик од појаве, ширења и одржавања зоонозних ендопаразитских инфекција на релацији пас - човек, које представљају биолошки и еколошки хазард гравитирајући на територији града Ниша и других урбаних средина.

Кључне речи: пас, цревни паразити, градски паркови, Ниш, јавно здравље, програм мера

Захвалница: Рад је подржан средствима Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије (Уговор број451-03-47/2023-01/200143)

OWNERS' AWARENESS OF DOG INTESTINAL PARASITES IN RELATION TO THE "ONE HEALTH" CONCEPT

Marko Ristić^{1*}, Aleksandar Višnjić^{2,3}, Katarina Nenadović⁴, Tamara Ilić⁵

¹ University of Niš, Faculty of Agriculture Kruševac, Department of Animal Husbandry, Kruševac, Serbia

² University of Niš, Faculty of Medicine, Department of Social Medicine, Niš, Serbia

³ Institute of Public Health of Niš, Niš, Serbia

⁴ University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Animal Hygiene, Belgrade, Serbia

⁵ University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Parasitology, Belgrade, Serbia

* Corresponding author: markoristicnis@yahoo.com

Summary

Public surfaces contaminated with geohelminths from dog feces present a risk for human health, especially in urban areas, where parks, children's playgrounds, and sand ponds can be the source of peroral or percutaneous infections for humans. Although they have a considerable clinical and epidemiological importance, these pathogens have often been markedly disregarded by both Doctors of Veterinary and human medicine and the general public. The aim of the study was to formulate a suggestion of health education measures for a momentous reduction of contamination of public areas and risk for human disease (especially when children are concerned), based on the previous results from 2020, about the degree of contamination of soil and sand with zoonotic parasites from dog feces in public areas in the Municipality of Niš and relevant data obtained by surveying people who were living with dogs and those who frequented the city parks in Niš with both owned and stray dogs. It was established that the majority of dog owners paid due attention to their dogs and had an appropriate level of control over them (96%), while 50% of dog owners had a close relationship with their animals, sharing the living space with them. In total, 80% of dog owners were not educated as to the routes and modes of infection of their dogs and their role in further transmission of the parasites, and in 62-90% of the cases, they did not perform regular/planned dog dehelminthization, while 46% of the surveyed individuals shared information about dog parasites with other dog owners. Regardless of their level of education and dedication to their pets, the awareness of owners about parasitic diseases is still at a minimal level, due to their lack of knowledge as a consequence of not being adequately informed. Since public areas in Niš represent the sources of zoonotic parasites, it is necessary to consider comprehensively this public health problem, taking into account the prevention, control, and surveillance of parasite transmission in the environment, the education of the community, and all segments of the veterinary and human medicine professions. Improvement of knowledge through the Suggested program of health education measures, together with a positive motivation, would hopefully reduce the risk of the occurrence, spread, and persistence of zoonotic endoparasitic infections affecting dogs and humans, which still represent a biological and ecological hazard in the territory of Niš Municipality and other urban environments as well.

Key words: dog, intestinal parasites, city parks, Niš, public health, measures, program

Acknowledgement: The study was supported by the Ministry of Science, Technological Development and Innovation of the Republic of Serbia (Contract number 451-03-47/2023-01/200143)

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије,
Београд

636.09:616(048)

СИМПОЗИЈУМ эпизоотиолога и епидемиолога (25 ; 2023 ; Нови Сад)
Зборник кратких садржаја = Book of Abstracts / XXV Симпозијум
епизоотиолога и епидемиолога (XXV Епизоотиолошки дани), Нови Сад 24 -
26. април 2023. год. ; [главни и одговорни уредник Тамаш Петровић];
[организатор] Секција за зоонозе, Српско ветеринарско друштво,
Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“. - Београд:
Српско ветеринарско друштво, Секција за зоонозе, 2023 (Суботица:
Sagittarius). - 195 стр. ; 24 cm

Кор. насл. - Тираж 250. - Апстракти упоредо на срп. и енгл. језику.

ISBN 978-86-83115-48-8

1. Секција за зоонозе СВД (Београд) 2. Научни институт за
ветеринарство „Нови Сад“ (Нови Сад)

а) Ветеринарска эпизоотиологија - Апстракти

COBISS.SR-ID 114140169